

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 6. Accusatio qualiter definiatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

locis observari attestante, Claro tamen *l. c. n. 4. Farin. n. 153.* exigentibus sententiam tamen sine solennitatibus in iure præscriptis prolatam sive decretum de pœnæ executione, à quo tanquam juris executione appellationem negant, sed tantum ab excessu pœnæ iudicis arbitrio infligendæ.

Quæst. 6. Accusatio qualiter definiatur?

R Esp. Accusatio propriè, prout hic accipitur pro actione criminali, definitur, quòd sit criminis alicujus ad iudicem competentem legitime facta delatio vindictæ publicæ causâ, ita ferè ab omnibus communiter dicitur, *L. 9. L. 16. L. 20. C. de his, qui accus.* Dicitur primò: *criminos delatio*: in quo adhuc convenit cum actione civili, quæ & ipsa accusatio civilis dicitur, *L. 4. C. de edendo.* possunt enim crimina non tantum criminaliter, sed & civiliter deduci in iudicium, & institui circa illa actio. §. *in summa, Inst. de iure jurando.* quamvis, qui aliàs in causis civilibus dicitur simpliciter actor, in criminalibus dicitur accusator, *L. cum prior. ff. de iudiciis.* Laym. *L. 3. tr. 6. c. 1.* convenit item cum denunciatione, cum & per hanc crimen deferatur ad iudicem; differt tamen per hoc ab inquisitione, utpote quæ sit ab ipso iudice ex officio illius; accusatio verò ad instantiam inchoatam. Dicitur secundò: *ad iudicem competentem*, qualis de iure civili in criminalibus non est Magistratus municipalis, sed qui jurisdictionem criminalem vel merum imperium habet. Lauterb. *in ff. de accus.* & quidem in eo loco, ubi accusatus seu reus habet domicilium sive originis, sive habitationis, *L. 1. & 2. C. de iurisd.* & ibi Brunnem. *L. 1. C. ubi de crim. mer. p. 5. dec. 299.* vel ubi deliquit, *cit. l. 1.* quem locum delicti forum principaliter dicit Carpz. *q. 110. n. 47.* vel forum sortitur de consuetudine, ubi reperitur. Lauterb. Dicitur tertio: *legitimè facta*: quo verbo continentur omnia, quæ ad ejus formam requiruntur. De quibus *quæst. seq.* Dicitur quartò: *publica vindictæ causâ*, ut nimirum ob bonum publicum, ad terrorem & exemplum aliorum reus puniatur publicè pœnâ temporali, aut pecuniaria sive applicanda, vel privatione dignitatis, officii, beneficii, atque ita licet per hoc non differat ab inquisitione, differt tamen ab actione seu accusatione civili, quæ non ad vindictam publicam, sed solum ad commodum & satisfactionem accusantis, alteriusve injuriam vel damnum passî intentatur.

Quæstio 7. Quæ forma accusationis criminalis instituenda?

R Esp. primò de iure communi ad formam accusationis (sive accusator sit advocatus fisci, sive privatus) requiritur, ut fiat in scriptis *L. 3. ff. h. r. ant. offeratur. c. de lite cont. can. 1. caus. 2. q. 8.* atq; ita hodièdum accusatores & reos solere petitiones, & intentiones suas in scriptis offerre, ait Lauterb. *ad ff. h. r. §. 15. in fine.* idque tum, ut constet, quid accusator probare debeat, & ut nihil mutari possit, si videat se in probatione deficere. *Less. l. 2. de iust. c. 30. n. 2.* in fine. Pirh. *h. r. n. 2.* tum ut iudex, qui sententiam conformiter allegatis in accusatione formare debet, eam faciliùs, & sine errore concipiat. Nihilominus vigore hodièrnæ consuetudinis, in levibus delictis necesse non esse, ut in scripto fiat accusatio, facile asserunt DD. & in specie Sanch. *L. 6. conf. d. 50. n. arg. L. levia. ff. h. r.* sed ut etiam in gravibus possit fieri sine scriptura, vivâ voce, testantur Clarus *§. fin. q. 12. n. 6.* Salycet. *in l. penultima c. h. r. Azor. p. 3. l. 13. c. 19.* Pirh.

l. c. Reiffenst. h. r. n. 6. idque secundum Constit. Carol. V. *n. 89.* teste Lauterb. *l. c.* modò tamen accusatio oretenus prolata statim per notarium seu actuarium publicum, in scriptis redigatur, *Quin &* ut idem cum Carpz. *pr. crim. q. 106. n. 77. ait,* quòd in foro Saxonico & Wirtembergico litium abbreviandarum causâ accusator & reus regulariter viva voce accusare & se defendere jubeantur. Ubi verò delictum per libellum accusatorum ab accusatore in iudicium deferendum, ut is tanquam ineptus ex officio iudicis rejici non possit aut debeat; in eo exprimi debet nomen iudicis, ut appareat, num competens sit; cum si talis non sit, processus ab eo institutus latæque sententia sine nulla, juxta *L. 1. C. l. fin. c. si non compet.* Item nomen accusatoris & accusati *L. 3. ff. h. r.* ut constet, num sint legitimi seu tales, qui accusare & accusari possunt. Item species delicti, ut iudex pro qualitate illius pœnam statuere possit, *cit. l. 3.* Item accurata facti narratio, secundum omnes circumstantias, nimirum quoad personas complices, locum, certumque tempus, puta anni, mensis, *can. fin. §. libellorum caus. 2. q. 8.* & *L. libellorum 4. h. r.* ita ut si unum ex his omisum, libellus tanquam vitiosus rejiciendus. *Gail. L. 1. obser. 64. n. 9. & seq. Clar. L. 5. ff. fin. 4. 12.* hæc omnia de substantia accusationis esse dicens. Idque ex ea ratione, tum ne accusatio reddatur vaga, & obscura; tum ne accusato adimatur occasio facilius se defendendi, dum nimirum difficulter probare posset negativam, ita determinatam ad locum & tempus certum, nec testes convincere falsitatis; tum etiam, ut iudex videre possit, num crimen & accusatio sint præscripta. Regulariter tamen opus non est, ut exprimatur hora aut dies, *L. 3. ff. h. r.* Lauterb. *§. 16.* Reiffenst. *h. r. n. 9.* nisi tamen, ut iidem cum Farinac. *de reorum defens. 3. c. 3. n. 7.* dicta expressio diei & horæ nisi accusatori facilis, & accusato utilis & necessaria sit, eò quòd exinde defensionem sui deducere velit, & possit; v. g. ostendendo se illa die aut hora in illo loco non fuisse; ac proinde accusatus illam expressionem exigeret: ut etiam quia contingere posset, ut valor processus ab illa die dependeret, dum v. g. iudex ea die fuisset suspensus ab officio, vel accusator inimicus accusati, vel quia delictum ratione diei, in quo commissum esset, specialiter punibile. Lauterb. *in ff. h. r. §. 15.* Secundò de iure communi requiritur inscriptio seu subscriptio accusatoris, quâ is subscribat in pœnam talionis, obligando se ad crimen à se objectum probandum, vel si in probatione deficeret, ad subeundam pœnam eandem, quam reus subiturus sit, si delictum probetur, *c. super his, h. r. can. 2. & 4. caus. 2. q. 8. L. fin. c. h. r. L. ult. c. de accus. & ibi gl. v. vinculum inscriptionis.* Sicque iure veteri Romano accusatores statim libello oblato subscribebant, sic statutum ex ea iustissima ratione, ut refrænaretur temeritas facili profilitentium ad accusandum, dum sciebant, accusationem calumniosam seu falsam non fore inultam, *L. ficuti ff. de accus.* Verùm hodièdum hæc inscriptio solennis (salkem in iudicio & foro sæculari) per non-usum seu desuetudinem est abolita, & pœna talionis in pœnam arbitrariam commutata, ne hominibus ab accusando deterretis propter onus illud probandi sub tali periculo subeundum, delicta manerent impunita. *Clar. l. 2. c. 9. n. 9. Gail. l. 1. de pace publica. c. 9. n. 3. Covar. Var. resol. l. 2. c. 9. n. 9. Felin. in cit. c. super his, n. 5. h. r. Pirh. h. r. n. 2. Gondel. de iure novo l. 1. c. 14. v. quod dixi. Lauterb. ad ff. h. r. §. 17.*

Ubi